

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023

Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL **(60 pont)**

1. Minden helyes mellékmondat 1 pontot ér. Lehetséges válaszok:

hogy mi a baj

ha szép díszesre csinálja

mint azelőtt egyszer se

3 pont

2. Mondatszemantika. A fókusz funkció és a fókuszpozíció. Minden helyesen kiemelt mondat 1 pontot ér. Lehetséges válaszok:

... és közben a haját babrálja...

... a csillag egyik ágának a hegyét birizgálja...

... Bertuka ujjai a csillagot birizgálják...

... a körmei a szép, sűrűn hímzett szegélyt kapargatják...

2 pont

3. Mondattan. A predikátum belső szerkezete. A határozói kifejezés. Az alárendelő és mellérendelő összetett mondat. Mindkét helyesen kiírt példa 2 pontot ér. Lehetséges válaszok:

1) mondatok közötti ok-okozati viszony:

... de biztos, (hogy nem az), mert Bátykó is mondta...

... ő azért menekült ide hozzájuk Lengyelországból, mert ott már megtörtént...

... de most mégis az fáj neki a legjobban, (...), mert (ez az anyag olyan sűrű szálú és olyan finom szövésű, hogy) ezután már örökre meg fog maradni rajta a varrás nyoma

2) mondaton belüli ok-okozati viszony:

... hogy az emberek ettől a darab rongytól máshogy fognak ránézni...

4 pont

4. Alaktan. Képzők, jelek, ragok. Az -ás végződést tartalmazó morfémák azonosítása. Minden morféma megnevezése 1 pontot ér. Helyes válaszok:

franciás – á: a tö része (megnyúlt tövégi mh), -s: melléknévképző

más – a tö része

varrás – -ás/-és főnévképző

3 pont

5. Szöveg. A szöveg. A szöveg kommunikációs tényezői. A kommunikációs tényezők bemutatása:

- A kommunikációs tényezők megnevezése: 2 pont

- A kommunikációs tényezők általános bemutatása: 2 pont

- A tényezők azonosítása az adott beszédhelyzetben, szemléltetés megfelelő példákkal: 4 pont

8 pont

6. Rövid válasz megfogalmazása a szövegből vett információk alapján, ok-okozati összefüggések felismerése, a szereplők közti viszonyok, pl. régi barátság, a történelmi kontextus szerepének felismerése, a sárga csillag jelentése, az elbeszélő felismeri közeledő lány személyiségének megváltozását, belső monológ: udvarias elhallgatás – kegyetlen felismerés, ellentétek: tavasz – beszédhelyzet, kabát minősége – sárga csillag

5 pont

7. Érvényes értelmezés (pl. elbeszélői értékítélet, a szereplők közti viszonyrendszer újfogalmazása a történelmi események hatására, a nagy gonddal varrt sárga csillag szálai felfelcsúszásának jelképesége, a múlt és jelen ellentéte, a kabát a múlt igényességének, régi

énjének jelképe, a saját közelgő halálával tisztában levő lány megdöbbenően egyszerű vallomásának és a minőségi kabát megrongálása miatti naiv sajnálatának ellentéte) **5 pont**

8. Értékelési szempontok:

a. a valóság és a valóságváltozatok szerepe a történetmondásban (pl. a történelmi háttér és a szereplők szólamainak viszonya, objektív-szubjektív nézőpontok stb.) **5 pont**

b. a történetalakítás és időkezelés jellegzetességei (pl. metaforikus/metonimikus történetalakítás, a történelmi korok értékrendszere, a múlt és jelen értékei, szemlélete, ideológiája; példázatosság, a múlt újraértékelése, idősíkváltások, az elbeszélő által megélt idő viszonya stb.) **5 pont**

c. az alakteremtés sajátosságai (pl. a családi viszonyok szerepe a történetben, történelmi szerepvállalás, a bemutatott kor hatása a szereplőkre, a történelmi helyzet jellemformáló ereje stb.) **5 pont**

d. az elbeszélői magatartás sajátosságai (pl. az elbeszélői szólam objektivitása/szubjektivitása, mindentudó/korlátozott tudású elbeszélő, egyes szám első/harmadik személyű elbeszélő, a „te” jelentése az elbeszélésben, elbeszélői értékítélet stb.) **5 pont**

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, részben helyes fogalomhasználat 4 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 2 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

II. TÉTEL

(30 pont)

Az óravázlat értékelésének szempontjai:

a. Az óravázlat összehangolása a kalendarisztikus tervvel és a tematikus tervvel **5 pont**

b. Az óravázlat formai és tartalmi követelményeinek betartása (fejléc, mozzanatok stb.) **5 pont**

c. A tartalmi elemek összehangolása a fejlesztendő kompetenciával, tanulási tevékenységekkel, módszerekkel és az értékeléssel **5 pont**

d. A tudományos ismeretek igényes alkalmazása **5 pont**

e. A megadott tantervrészlethez való igazodás, helyes fogalomhasználat **5 pont**

f. A megadott szövegek felhasználása **5 pont**